

УДК 616–022.1/3–036.22–084

*О.С. Каневський, О.І. Гнатів,
З.З. Берадзе, О.В. Ковальський*

Досвід впровадження Комплексної програми профілактики госпітальних інфекцій

ДЗ «Дорожня клінічна лікарня № 2 на станції Київ»,
ДТГО «Південно-Західна залізниця», Київ,
Компанія «Лізоформ Медікал», Київ

Ключові слова: госпітальні інфекції, комплексна програма профілактики, сучасні технології профілактики, дезінфектанти, антисептики, системи гігієни.

Питання профілактики госпітальних інфекцій досі залишаються актуальними. У документах ВООЗ наголошується на праві кожного почувати себе в безпеці в лікарні [5]. Для лікарні притаманна специфічна екологія, що зумовлено обмеженням простором (палати для хворих, кабінети діагностики і лікувальних процедур), наявністю ослаблених пацієнтів і постійним та тісним контактом медичного персоналу з хворими. Сучасні науково обґрунтовані підходи до забезпечення безпеки медичної допомоги щодо можливого інфікування організму, створення комфортних у санітарно-гігієнічному аспекті умов у лікувально-профілактичних закладах сприяють зниженню захворюваності на госпітальні інфекції як пацієнтів, так і медичного персоналу.

У 2002 р. прийнято рішення про розробку і впровадження на базі ДЗ «Дорожня клінічна лікарня № 2 на станції Київ» ДТГО «Південно-Західна залізниця» спеціальної Комплексної програми профілактики госпітальних інфекцій, розробленої компанією «Лізоформ Медікал». Концепція програми полягала у вдосконаленні методів профілактики, зниженні рівня захворюваності, непрацездатності та смертності внаслідок госпітальних інфекцій, а також зменшенні економічних витрат у результаті впровадження в практику лікарні сучасних технологій інфекційного контролю, комплексу ефективних організаційних, дезінфекційних і лікувально-профілактичних заходів [1].

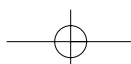
Компанія «Лізоформ Медікал» – єдина в Україні компанія, яка вже понад 13 років активно впроваджує сучасні технології профілактики госпітальних інфекцій у лікувальні заклади різного профілю. Ефективність дезінфекційних та антисептичних засобів, представлених в лінійці компанії «Лізоформ Медікал», перевірена і підтверджена тривалим досвідом.

Принципи системного підходу насамперед були опрацьовані на базі пологового відділення

лікарні. Роботу з розробки і впровадження програми було розподілено на три етапи: інформаційно-аналітичний (аналіз санітарно-епідемічної ситуації, оцінка ефективності існуючих заходів профілактики госпітальних інфекцій), розробка програми (організаційні і технічні заходи, забезпечення відділення сучасними дезінфекційними, антисептичними засобами та впровадження сучасних технологій проведення профілактичних заходів), аналіз ефективності запропонованих заходів.

Комплексна програма профілактики госпітальних інфекцій компанії «Лізоформ Медікал» впроваджена у лікарні понад 7 років тому і довела свою ефективність в усіх відділеннях лікарні: в пологовому відділенні, поліклініці, Центрі здоров'я жінки, спеціалізованому відділенні хірургічної допомоги, відділеннях терапевтичного профілю.

Високий рівень гігієни і надійний захист від виникнення і розповсюдження госпітальних інфекцій у лікарні забезпечено завдяки впровадженню належної системи гігієни рук персоналу, використанню сучасних технологій ефективною дезінфекції і прибирання в приміщеннях, проведенню якісної дезінфекції та стерилізації виробів медичного призначення. В своїй діяльності керівництво лікарні керується вимогами чинних нормативних документів, зокрема наказів Міністерства охорони здоров'я (№ 234 від 10.05.2007 р. «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах», № 181 від 04.04.2008 р. «Про затвердження методичних рекомендацій «Епідеміологічний нагляд за інфекціями ділянки хірургічного втручання та їх профілактика», № 393 від 11.07.2007 р. «Про вдосконалення ендоскопічної допомоги населенню України» (Методичні вказівки щодо очищення, дезінфекції та стерилізації ендоскопів, а також медичного інструментарію до них від 29.04.2004 р.) [2–4].

Важливе значення у профілактичних заходах має організація належної гігієни рук, адже руки персоналу є основним інструментом в клінічній практиці, а отже, і основним фактором передачі інфекції [6].

Для гігієнічної і хірургічної обробки рук персонал використовує спиртовмісні антисептики АХД 2000, Хоспісепт та Хоспісепт-серветки, які містять ефективний комплекс активно діючих сполук і компонентів захисту шкіри. Точне гігієнічне дозування засобів досягається за допомогою настінних ліктьових дозаторів «Лідос». Такі дозатори розміщені в усіх потрібних місцях, що забезпечує легкість та швидкість знезараження рук як персоналу, так і пацієнтів та відвідувачів лікарні. У спеціалізованому відділенні хірургічної допомоги лікарні дозатори з антисептиками розміщені навіть біля ліфтів і при вході в палату пацієнта для запобігання ризику розповсюдження інфекції. Крім того, персонал лікарні використовує індивідуальні упаковки зі шкірними антисептиками, які застосовують безпосередньо перед і після маніпуляції з пацієнтом. Під час проведення гігієнічної та хірургічної обробки рук персонал чітко дотримується правил техніки обробки [6].

Для миття рук персонал, хірурги та члени хірургічної бригади перед антисептичними заходами використовують професійне рідке мило «Ваза софт», яке дозується за допомогою настінного ліктьового дозатора «Лідос».

Висушування рук здійснюють за допомогою індивідуальних одноразових безволокнистих рушників у диспенсері. В особливо «критичних зонах» лікарні, зокрема у передопераційних, маніпуляційних, перев'язувальних кабінетах, палатах інтенсивної терапії і реанімації спеціалізованого відділення хірургічної допомоги, для забезпечення найвищого рівня гігієнічного висушування рук встановлені безконтактні закриті диспенсери для одноразових рушників «EnMotion».

Невід'ємним компонентом системи гігієни рук персоналу є догляд за шкірою рук. Завдяки щоденному використанню засобів догляду за шкірою, зокрема відновлювальної емульсії «Майола-Н5-крем», відсутня проблема виникнення у персоналу лікарні професійних дерматозів, шкірних алергій.

Ефективність впровадженої системи гігієни рук щомісячно контролюється шляхом проведення лабораторного аналізу змивів з рук персоналу.

Для антисептичної обробки та ефективного маркування операційного поля, операційних швів у лікарні використовують антисептичний засіб «Хоспідермін», який не містить йоду та не-

безпечних алергенів, м'яко діє і не подразнює шкіру пацієнтів.

Для проведення ефективних дезінфекційних заходів у лікарні використовують сучасні засоби різної хімічної природи: альдегідвмісні засоби «Лізоформін 3000», «Сайдекс», засоби на основі третинних амінів, четвертинних амонійних сполук і гуанідинів «Лізоформін Плюс», «Альміроль», «Лізоформін Плюс піна», хлоровмісні засоби нового покоління «Бланідас», «Медікарін», засоби на основі активного кисню «Секусепт актив», «Абсолюцид оксі», спиртовмісні засоби для екстреної дезінфекції «Аеродезин 2000», «Аеродезин». Дотримання графіка періодичної заміни дезінфектантів дає змогу уникнути ризику формування дезрезистентних штамів мікроорганізмів. Персонал лікарні чітко дотримується вимог щодо проведення дезінфекційних заходів, враховуючи особливості об'єктів знезараження і режими використання засобів. Дезінфекція виробів медичного призначення, відпрацьованих матеріалів здійснюється тільки в належним чином маркованих професійних ємностях ЄДПО, що забезпечує зручність і безпечність процесу дезінфекції. Всі місця приготування робочих розчинів оснащені дозуючими пристроями, що зменшує контакт персоналу із хімічними речовинами і забезпечує високу точність та економічність заходів. Персонал в повному обсязі забезпечений методичними вказівками щодо використання засобів і таблицями роботи із дезінфектантами.

У лікарні відкрито нове центральне стерилізаційне відділення. Завдяки використанню сучасного автоматизованого обладнання забезпечено високий рівень стерильності виробів медичного призначення, інструментарію і оптимізацію проведених заходів.

Для досягнення бездоганної чистоти і безпечності у відділеннях лікарні в межах програми впроваджується технологія ефективної дезінфекції і прибирання «Вермоп». Так, у спеціалізованому відділенні хірургічної допомоги, у пологовому відділенні, у Центрі здоров'я жінки традиційний інвентар повністю замінений на сучасне обладнання з використанням «двоверної» системи прибирання. На зміну застарілим неефективним методикам впроваджено сучасні технології прибирання, які дають змогу значно підвищити ефективність проведення заходів, забезпечити надійну профілактику виникнення і розповсюдження госпітальних інфекцій, суттєво зменшити витрати на прибирання, фізично полегшити працю персоналу і зробити прибирання дійсно чистим.

Спеціалістами лікарні і науковими співробітниками компанії «Лізоформ Медікал» постійно

Таблиця 1

Результати контролю якості проведеної дезінфекції

Рік	Кількість змивів з рук	Результати змивів
2006	2810	Позитивних немає
2007	2840	Позитивних немає
2008	2693	Позитивних немає

Таблиця 2

Результати контролю якості достерилізаційного очищення медінструментарію

Рік	Кількість проб	Результати контролю
2006	13726	Позитивних немає
2007	45107	Позитивних немає
2008	22766	Позитивних немає

Таблиця 3

Результати дослідження на вміст активної речовини у дезінфекційних засобах і розчинах

Рік	Кількість проб	Результати контролю
2006	136	Позитивних немає
2007	121	Позитивних немає
2008	112	Позитивних немає

проводиться моніторинг здійснюваних заходів, що дає змогу оцінити їхню ефективність і, за потреби, внести необхідні корективи.

Ефективність Комплексної програми профілактики госпітальних інфекцій компанії «Лізоформ Медікал» підтверджено результатами лабораторного контролю за дотриманням протиепідемічного режиму (табл. 1–3).

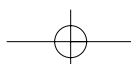
Програмою передбачене постійне навчання персоналу сучасним принципам профілактики госпітальних інфекцій, періодичний контроль знань. Це дає змогу посилити мотивацію персоналу щодо дотримання протиепідемічних норм та правил і таким чином забезпечити високий рівень безпеки медичного персоналу і пацієнтів від інфікування збудниками госпітальних інфекцій.

Результати аналізу свідчать про доцільність впровадження Комплексної програми «Лізоформ Медікал» з метою ефективної профілактики госпітальних інфекцій. Завдяки оптимізації проведення дезінфекційних заходів отримано додаткові кошти на оновлення існуючого обладнання і апаратури, закупівлю нового інструментарію, ремонт відділень, заміну санітарно-технічного устаткування. Триває робота з впровадження системи комплексної організації якісного харчування для пацієнтів лікарні.

Сучасна лікарня повинна бути закладом, в якому якісно та ефективно лікують, забезпечено високий рівень надання медичних послуг і створено дійсно безпечні та комфортні умови перебування як пацієнтів, так і персоналу.

Література

1. Каневський О.С., Марієвський В.І., Даниленко В.Г. Комплексний підхід до розв'язання проблем профілактики госпітальних інфекцій // Медицина транспорту України. – 2002. – № 3. – С. 74–77.
2. Наказ МОЗ України № 234 від 10.05.2007 р. «Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах».

3. Наказ МОЗ України № 393 від 11.07.2007 р. «Про удосконалення ендоскопічної допомоги населенню України».
4. Наказ МОЗ України № 181 від 04.04.2008 р. «Про затвердження методичних рекомендацій «Епідеміологічний нагляд за інфекціями області хірургічного втручання та їх профілактика».
5. Robert Koch Institut. Richtlinie für Krankenhaushygiene und Infektionsprävention. – München; Jena: Elsevier, Urban Fischer Verlag, 2003.
6. Hygiene in Hospital Practice of AWMF (Assotiation of the Scientific Medical Societies in German. Working Group). Guidelines on hygiene in clinics and practices // HygMed. – 2008. – 33. – P. 300–313.

А.С. Каневский, О.И. Гнатив, З.З. Берадзе, О.В. Ковальский

Опыт внедрения Комплексной программы профилактики госпитальных инфекций

Приведены результаты внедрения Комплексной программы профилактики госпитальных инфекций, разработанной компанией «Лизоформ Медикал», в Дорожной клинической больницы №2 на станции Киев. Показана целесообразность использования современных технологий инфекционного контроля, а также проведения дезинфекционных мероприятий с использованием современных систем гигиены.

O.S. Kanevskiy, O.I. Gnativ, Z.Z. Beradze, O.V. Kovalski

Experience of implementation of the Complex program of nosocomial infections prophylaxis

The article presents the results of implementation of the Complex program of nosocomial infections prophylaxis worked out by the company «Lizopharm Medical» on the base of the Railway Clinical hospital No.2 of Kiev station. The advisability for the use of modern techniques of infectious control has been shown as well as of the conducting of disinfection measures with the use of hygiene modern systems.

